

EPSU:s kongress 2009

E.R.1. Brådskande resolution om den finansiella och ekonomiska krisen

---

EPSU:s medlemsorganisationer erkänner att:

1. Under de senaste veckorna har den finansiella och ekonomiska krisens omfattande följdverkningar för Europas förvärvsarbetsande kvinnor och män, våra familjer och de samhällen vi lever i blivit mer påtagliga. Arbetslösheten ökar snabbt i Europa och dömer miljontals arbetstagare till fattigdom. Framstegen med att minska fattigdomen i Europa, och globalt tack vare millenniemålen, har gått förlorade på några månader.
2. Stora grupper offentliganställda hotas av jobbförluster, frysta löner och löneminskningar. Flera regeringar, lokala myndigheter och andra offentliga organ har under de senaste veckorna lagt fram förslag om att omförhandla kollektivavtal som förutsåg lönehöjningar under de kommande två eller tre åren. Löner och pensioner i offentliga sektorn angrips, utan hänsyn till att den stora majoriteten arbetstagare är låg- och medelinkomsttagare som utför väsentliga tjänster åt Europas folk och företag. Offentliganställda är obemärkta hjältar och hjältinnor som man vänder sig till på arbetsförmedlingar, skattekontor, ministerier, utbildningsinstitut och andra statliga organ för att få hjälp med att hantera krisen. Med tanke på att många kvinnor arbetar inom hälso- och sjukvård, utbildning och sociala tjänster, kommer löneåttstramningen i offentliga sektorn sannolikt att omintetgöra åratals arbete med att minska löneklyftorna.
3. Offentliganställda har sökt sig ut på gatorna för att begära alternativ och få stopp på den nyliberala politik som försatte oss i denna besvärliga situation. EPSU:s medlemsförbund har deltagit i dessa aktioner i Belgien, Frankrike, Tyskland, Grekland, Ungern, Italien, Lettland, Litauen, Portugal... Majaktionerna som samordnades av EFS fick ett massivt stöd för den nya sociala dagordningen för Europa, och gav uttryck för arbetstagarnas ilska över att de får betala för en kris som vi inte förorsakade.
4. Den aktuella krisen framhäver att kapitalismen är instabil. Det har varit ett allvarligt politiskt misstag att försvaga offentliga tjänster under de senaste 30 år genom avreglering, kommersialisering och privatisering av dessa tjänster. Offentliga tjänster i offentlig ägo och kontroll gör ekonomin stabil. Nedrustningen av offentliga banker, finansiell avreglering och bristfällig övervakning har bidragit till denna instabilitet. Avregleringen av arbetsmarknader är en annan del av samma politik, och har resulterat i fler arbetstagare med otrygga anställningar. Tillfälliganställda har drabbats hårdast. Samma politik har medfört en ökning av ojämlikheterna. Den mest välbeställda procenten av befolkningen såg sin del av nationalinkomsten öka i många europeiska länder, USA och annorstädes.
5. Den finansiella och ekonomiska krisen går hand i hand med en allvarlig miljökras. Vår natur är förorenad, knappa resurser som till exempel vatten är förbrukade och den globala klimatförändringen utgör ett allvarligt hot. Risken med den ekonomiska krisen är att vi vänder ryggen åt miljön. Istället bör krisen vara ett tillfälle att gå över till en hållbar ekonomisk tillväxt.
6. Den politiska samsynen i EU och globalt under de senaste 25 åren grundades på tanken att fria marknader leder till framsteg. Starka lobbygrupper och bolag från näringslivet har kämpat med näbbar och klor för att förebygga reglering av sociala och miljöfrågor, även i kollektivavtal. Mer än någonsin står det klart att dessa lobbygrupper och bolag inte kommer att ta oss ur krisen och inte heller frivilligt vidta åtgärder för att skydda miljön

och förbättra levnads- och arbetsvillkor. Bankernas och näringslivets ledare försvarar fortfarande sina bonussystem, företagens utbetalningar och gyllene fallskärmar, och endast massiva offentliga protester kan tvinga dem till något annat. Politiker måste ta sitt ansvar, också i egenskap av offentliga arbetsgivare. De bör ta på sig ansvaret för sektorn, för tillhandahållandet av tjänster och för hela samhället genom att ge extra resurser i syfte att rädda jobb samt bibehålla och utveckla kvaliteten på tjänsterna för medborgarna. Arbetsvillkor och arbetsmiljö måste garanteras i offentliga sektorn. Tidigare kriser har visat att de medför sämre hälsa för anställda och sämre hälsa överlag. Samhället får inte låta det hända igen. Kraven och förväntningarna på offentliga tjänster kommer att växa och det krävs adekvat finansiering.

EPSU:s 8:e kongress:

7. Instämmer med att offentliga sektorn är av central betydelse för att ta oss ur krisen genom investeringar i offentliga tjänster och offentlig infrastruktur. Detta kommer att gynna alla, stabilisera ekonomin, minska orättvisor, bibehålla efterfrågan och sysselsättning, samt bidra till en miljömässigt hållbar ekonomisk tillväxt i framtiden. Offentliga myndigheter och offentliga arbetsförmedlingar främjar en aktiv arbetsmarknadspolitik. Offentliga tjänster spelar en viktig roll när det gäller att skydda personer från den ekonomiska nedgången. Investeringar i hälso- och sjukvård, utbildning och en ny miljöinriktad och social giv kommer att öka samhällets långsiktiga utsikter att återhämta sig från krisen, minska fattigdom och leda oss mot miljömässigt hållbar tillväxt. Efterfrågan på offentliga tjänster som till exempel utbildning och sjuk- och hälsovård & sociala tjänster är redan stor till följd av demografiska förändringar, och ökar ytterligare i tider av ekonomisk kris. Investeringar i sådana tjänster kommer att ta oss ur lågkonjunkturen. Nedskärningar i finansieringen av dessa tjänster, mindre personal och lägre standard är fel medicin och äventyrar de offentliga tjänsternas kvalitet. Tvärtom måste vi behålla och utveckla våra offentliga tjänster av hög kvalitet. Europeiska kommissionens svar på krisen har hittills misslyckats med att argumentera för den offentliga sektorn och en ny grön och social giv. EPSU uppmanar de europeiska institutionerna att se över den offentliga sektorns roll i en återhämtningsplan för Europas ekono.
8. Stödjer EFS krav på en omedelbar nationalisering av insolventa banker som, om de skulle gå i konkurs, skulle få betydande konsekvenser för arbetstagare, besparingar och det ekonomiska systemet, samt mer investeringar i det sociala Europa - till exempel, stärka systemen för arbetslöshetsersättning, förbättra kompetens och livslångt lärande, skapa jobb i sociala sektorn, ge stöd åt ungdomar. Detta kräver ett utvidgat återhämtningsprogram, och omfattande offentliga investeringar. EU och europeiska banker bör stödja nya medlemsstaters ekonomier och central- och öseuropeiska ekonomier. EPSU stödjer EFS begäran om att öka de europeiska fondernas satsningar (europeiska socialfonden, globaliseringsfonden) och en ökning av den europeiska budgeten med hänsyn till politiska valen och utmaningarna.
9. Känner oro över att krisen även hotar arbetstagares pensionstrygghet. Många har sett sina besparingar minska i kapitaliserade tjänstepensionsfonder. Arbetsgivare och facket bör förhandla om hur reserverna kan byggas upp igen, under tillräckligt lång tid och se till att våra pensionsfonders verksamhet inte ger upphov till spekulativa finansiella rörelser. Samtidigt noterar vi att den ekonomiska krisen används för att angripa pensionssystem med fastställda förmåner, antingen genom att stänga dem för nya deltagare eller avveckla dem, speciellt i offentliga sektorn, och ersätta dem med system med fastställda inbetalningar eller försök att höja pensionsåldern. EPSU kommer att vara vaksam när det gäller att försvara arbetstagares pensioner och stå emot framtvingade reformer av anställdas rättmätiga ersättning.

10. Är kritisk till det sätt på vilket några nationella regeringar har tvingat fram nedskärningar av offentliga utgifter och löner i offentliga sektorn; liksom Internationella valutafondens (IMF) roll, som har krävt drakoniska besparingsvillkor av exempelvis Lettland och Ungern, med stöd av Europeiska kommissionen och några nationella regeringar. Detta har medfört drastiska minskningar av pensioner och utgifter för hälso- och sjukvård. EPSU begär att ekonomiska stödåtgärder kopplas till den europeiska sociala modellen, (om)fördelning av välstånd och mindre ojämlikheter, rättvis och progressiv beskattning, främjande av anställningsrättigheter och lika lön samt en verklig roll för facket i förhandlingar och samråd om hur krisen ska bemötas.
11. Understryker att G20 bör genomföra den globala fackföreningsrörelsens 5-punktsplan som är en tydlig färdplan för bättre global styrning och en garanti för att en kris av denna omfattning inte inträffar igen. I planen begär man:
- ✓ en plan för samordnad internationell återhämtning och hållbar tillväxt;
  - ✓ regler för det globala ekonomiska systemet;
  - ✓ bekämpa risken för lönedeflation och ojämlika inkomster genom bredare avtals-täckning och starkare institutioner för fastställande av lön, i syfte att inrätta en rimlig lägsta nivå på arbetsmarknader;
  - ✓ ett långtgående internationellt avtal om klimatförändring på COP15 i Köpenhamn i december 2009
  - ✓ en reform av de globala institutionerna för att få till stånd en global ekonomisk styrning med redovisningsansvar.
- Vi förväntar oss att EU:s institutioner (rådet, Europeiska kommissionen och Europaparlamentet) spelar en ledande roll för att förverkliga denna färdplan.
12. Ber EPSU:s styrelse att spela en aktiv roll i utformningen av ett svar på denna ekonomiska, sociala och miljökras och samarbeta med Internationalen för stats- och kommunalanställda (ISKA) för att finna lösningar på global nivå.
13. Betonar att Europeiska centralbanken (ECB), Europeiska kommissionen och Eurozonrådet, liksom internationella institutioner som Internationella valutafonden (IMF), inte får försöka konsolidera offentliga budgetar och minska offentliga skulder under 2010 och 2011, eftersom detta skulle utgöra ett andra slag mot offentliga tjänsters användare och arbetstagare. EPSU och medlemsförbunden bör arbeta med EFS när de tar fram sitt svar på dessa strategier. Det kan inte bara handla om en enkel återgång till nyliberal ortodoxi, fria marknader, avreglerade arbetsmarknader och en kultur av korrumberad girighet. Investeringar i offentliga tjänster av kvalitet måste upprätthållas.
14. Kräver att kampen mot den ekonomiska krisen bör vara det nya Europaparlamentets och den nya Europeiska kommissionens främsta prioritering. Men det kan inte "fortsätta som vanligt". EPSU vill se verkliga förändringar som leder till ekonomiska, sociala och miljömässiga framsteg. En omfattande dagordning för sociala frågor och miljö bör vara del av åtgärderna för att ta itu med den finansiella och ekonomiska krisen, så att finans-, ekonomisk, social- och miljöpolitik förstärker varandra. Kampen mot skatteparadis, skatte-bedrägerier och korrupktion är topprioriteringar för att uppnå balans i det sociala Europa.

Antaget av EPSU:s Kongress den 9 juni 2009